

На основу члана 108. став 1, члана 119. став 1. тачка 1) и члана 189. став 1. тачка 8) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. -77/2018 даље: Закон) и члана 31 Статута основне школе "Момчило Настасијевић " у Горњем Милановцу школски одбор је на седници одржаној дана 21.3.2018 године године донео:

П Р А В И Л Н И К О М Е Р А М А, Н А Ч И Н У И П О С Т У П К У З А Ш Т И Т Е И Б Е З Б Е Д Н О С Т И У Ч Е Н И К А О С Н О В Н Е Ш К О Л Е

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређују се:

1. Мере, начин и поступак заштите безбедности ученика Основне школе (у даљем тексту: Школа) у време одржавања образовно-васпитног рада у згради Школе и непосредној околини и у време извођења рекреативне наставе, екскурзија, излета и сличних активности које организује Школа.
2. Мере, начин и поступак заштите деце од насиља.

I ЗАШТИТА БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 2.

У циљу заштите безбедности ученика, Школа предузима следеће мере:

- 1) Свакодневна сарадња са државним органима и органима јединице локалне самоуправе;
- 2) Дежурство наставника и помоћно-техничког особља;
- 3) Осигурање ученика;
- 4) Обезбеђивање свих елемената заштите од пожара, поплава, удара грома и других елементарних непогода које могу угрозити безбедност ученика Школе;
- 5) Друге мере у циљу заштите безбедности ученика, утврђене Законом и општим актима Школе.

Члан 3.

У поступку прописивања и извршавања мера заштите безбедности ученика Школа сарађује са:

- 1) Одељењем за друштвене делатности општине
- 2) Секретаријатом за образовање
- 3) Министарством просвете
- 4) Министарством саобраћаја и телекомуникација;
- 5) Министарством унутрашњих послова
- 6) Родитељима ученика.

1. Сарадња са Министарством просвете

Члан 4

У сарадњи са Министарством просвете и спорта, Школа се стара да сви облици васпитно-образовног рада теку без застоја и проблема, да свеукупни односи учесника наставног процеса буду такви да ученици Школе буду заштићени од свих облика дискриминације и насиља.

2. Сарадња са Министарством саобраћаја

Члан 5.

Уз помоћ надлежних служби Министарства саобраћаја и телекомуникација, Школа се стара да саобраћајна сигнализација у околини школе буде постављена на начин на који ће се обезбедити максимална безбедност ученика приликом доласка и одласка из Школе.

3. Сарадња са Министарством унутрашњих послова

Члан 6.

Овај вид сарадње одвија се кроз присуство школског полицајца и свакодневни обилазак Школе и околине од стране патроле МУП-а Земун, ради контролисања услова за несметан рад Школе и спречавања настанка потенцијалних проблема.

Школски полицајац дужан је да остварује, заједно са директором школе, сарадњу са надлежном службом за малолетничку деликвенцију, којој се пријављује свака ситуација у Школи или у понашању ученика која може довести до деликвентног понашања, како би се спречила на време и тиме остварила безбедност других ученика Школе.

У време ваннаставних активности (излети, посете, екскурзије, рекеративна настава), Школа је у обавези да благовремено пријави свако путовање ученика, како би радници МУП-а обавили преглед ангажованих аутобуса и старали се о безбедности ученика за време трајања путовања.

Директор школе дужан је да Полицијском одељењу Батајница најави одржавање међушколских спортских манифестација најмање три дана пре дана одржавања.

4. Сарадња са Центром за социјални рад

Члан 7.

Педагошко-психолошка служба школе, у сарадњи са одељењским старешином остварује увид у породичне и социјалне прилике ученика.

Кад се уоче промене у понашању и учењу ученика и у случају констатације да не постоји довољна брига и надзор у породици, Школа је дужна да се обрати Центру за социјални рад Земуна, у циљу предузимања мера ради пружања помоћи ученику.

У циљу превенције болести зависности Школа сарађује са Саветовалиштем за децу и омладину.

5. Сарадња са родитељима

Члан 8.

Одељењски старешина дужан је да води уредну евиденцију о ученицима која садржи: адресу, кућни број телефона и број мобилног телефона родитеља.

Уколико родитељи благовремено не обавесте Школу о разлогу изостанка ученика, одељењски старешина дужан је да успостави контакт са родитељима уколико ученик дуже од 15 дана не похађа наставу.

Одељењски старешина у сарадњи са психологом школе дужан је да обавести родитеље ученика о променама које су уочене у понашању ученика, а које указују на могућност угрожавања здравља и безбедности ученика.

6. Дежурство у школи

Члан 9.

Дежурство у Школи изводе дежурни наставници, главни дежурни наставник, помоћно-техничко особље и дежурни ученик у складу са процесом наставе.

Дежурство почиње 30 минута пре почетка наставе, а завршава 15 минута после завршетка последњег часа.

Члан 10.

У млађој смени (од 1.- 4.разреда) дежурају три учитеља, по један на првом и другом спрату, и главни дежурни у холу.

У старијој смени (од 5. – 8.разреда) дежура шест наставника, по два на првом и другом спрату, један на поткровљу и главни дежурни у холу.

Члан 11.

Главни дежурни наставник обавезан је да на дежурство дође 30 минута пре почетка наставе и води рачуна о благовременом почетку наставе. У случају недоласка неког наставника у Школу, обавештава директора школе, како би се предузеле мере за обезбеђивање замене. Координира рад осталих дежурних наставника, решава евентуалне конфликте међу ученицима и брине о њиховој општој безбедности у Школи. Све промене уписује у књигу дежурства и о томе обавештава директора школе.

Члан 12.

Дежурни наставници обавезни су да на дежурство дођу 30 минута пре почетка наставе, да се јаве главном дежурном, обављају дежурство у делу Школе предвиђеном распоредом дежурства, о свим уоченим променама обавештавају главног дежурног, извршавају његове налоге и омогућају безбедан улазак и излазак ученика из Школе.

Члан 13.

У периоду лепог времена, сви дежурни наставници, осим главног дежурног, за време великог одмора заједно са ученицима излазе у дворште и старају се о одржавању реда приликом изласка и уласка ученика у школску зграду.

Члан 14.

Сви наставници на крају сваког часа напуштају учионицу тек пошто из ње испрате све ученике.

Члан 15.

Наставник који организује допунски, додатни час или неке друге активности, дужан је да брине о боравку ученика од почетка до краја ових активности.

Члан 16.

Директор школе одговоран је за израду распореда дежурства и контролу његовог извршавања.

Члан 17.

Помоћно-техничко особље помаже у раду дежурним наставницима, дежура на свом радном месту и не удаљава се са њега без дозволе директора или дежурног наставника. У сарадњи са дежурним наставницима проверава разлоге доласка страних лица у Школу и прати њихово кретање у школској згради.

Члан 18.

Помоћно-техничко особље дужно је да се стара о томе да за време трајања часа улазна врата школе под сталним надзором, да дозволи улазак лицима чији је долазак у Школу најављен, а осталим лицима тек по одобрењу директора.

Члан 19.

У Школи је забрањена аквизитерска продаја.

Члан 20.

Родитељима ученика није дозвољен улазак у учионице и кабинете школе у време наставе.

Дежурни наставник или помоћно-технички радник дужан је да позове ученика или наставника ког родитељ тражи.

8. Осигурање ученика

Члан 21.

Школа је у обавези да на почетку сваке школске године упозна родитеље са могућношћу осигурања ученика од последица несрећног случаја које се могу евентуално десити ји са условима под којима се врши осигурање.

Члан 22.

Савет родитеља школе разматра понуде о осигурању које су стигле у школу и предлаже директору школе избор осигуравајуће компаније са којом ће школа склопити полису.

Заштита од поплава, пожара, удара грома и других елементарних непогода

Члан 23.

У циљу заштите деце и запослених, у Школи се спроводе мере заштите од пожара предвиђене законом, а које подразумевају обезбеђеност Школе довољним бројем ватрогасних апарата, обуку запослених за руковње њима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених, у сарадњи са Управом противпожарне полиције.

Члан 24.

Сви запослени у Школи су упознати са одредбама Правилника о заштити од пожара и дужни су да га примењују.

Члан 25.

Школа је у обавези да врши редовну контролу громобранске инсталације од стране овлашћених организација и да поседује уредну документацију о томе. Евентуалне недостатке ће отклањати у најкраћем могућем року.

Члан 26.

Домар Школе је одговоран за то да сва водоводна инсталација функционише нормално, па је у том циљу обавезан да у најкраћем могућем року отклања мање кварове на водоводним инсталацијама. За санирање већих кварова ће се постарати, у сарадњи са директором и секретаром школе, да се ангажује одговарајућа служба.

Домар школе такође је одговоран за исправност електричних инсталација, нарочито за заштићеност и исправност електричних утичниха.

10. Остале мере у циљу заштите безбедности ученика

Члан 27.

Школа је дужна да обезбеди постојање комплета за прву помоћ у школи и да обезбеди његову доступност свим запосленим у школи у обе смене.

У случају повређивања ученика Школа је дужна да обезбеди стручну лекарску помоћ ученику уколико је она неопходна, и да о повреди ученика одмах обавести родитеље.

11. Безбедност ученика у време извођења наставе у природи, и екскурзиј

Члан 28.

Одељењски старешина дужан је да у време извођења наставе у природи, посета и екскурзија врши надзор и контролу над ученицима на начин који ће обезбедити њихову физичку и хигијенску сигурност и безбедност.

II ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД НАСИЉА

Члан 29.

Школа је дужна да обезбеди услове за заштиту деце од свих облика насиља, злостављања и занемаривања.

Под насиљем се подразумева сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства деце.

Заштита деце од насиља обухвата мере и поступке у случају појаве насиља међу децом, насиља од стране одрасле особе запослене у школи и насиља од стране одрасле особе која није запослена у школи.

Члан 30.

Физичко насиље је понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета.

Психолошко, или емоционално насиље је оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког или емоционалног здравља и достојанства детета.

Социјално насиље је понашање које има за последицу искључивање из групе или дискриминацију детета по било ком основу.

Сексуално насиље подразумева укључивање детета у било какву контактну или неконтактну сексуалну активност.

1. Мере превенције

Члан 31.

Ради спречавања свих врста насиља над децом школа је дужна да примењује мере превенције чији су циљеви:

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;

- укључивање свих интересних група (деца, запослени у школи, родитељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције;
- подизање нивоа свести за препознавање насиља;
- дефинисања поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- информисање свих интересних група о поступцима заштите;
- унапређивање компетенција свих интересних група за уочавање и решавање проблема насиља.

Члан 32.

Мере превенције школа је дужна да планира Годишњим планом рада, а на основу анализе учесталости случајева насиља, заступљености различитих облика насиља, броја повреда, сигурности школског објекта и дворишта и сл.

2.Мере интервенције

Члан 33.

Сазнање о насиљу – откривање одвија се:

- опажањем или добијањем информације да је насиље у току;
- сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања детета и породице, или путем поверавања непосредно од самог детета или посредно од стране треће особе (вршњака, родитеља...)

Члан 34.

Сваки запослени у установи који има сазнање да је насиље у току дужан је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ, уколико процени да самостално не може да прекине насиље.

Након прекидања насиља запослени који је прекинуо насиље дужан је да у складу са конкретним околностима обезбеди сигурност детета.

Члан 35.

После интервенције о случају насиља обавезно се обавештава одељењски старешина.

Члан 36.

Одељењски старешина дужан је да по стицању сазнања да се насиље десило или да постоји сумња да се насиље дешава организује консултације чији циљ је да се:

- разјасне околности и анализирају чињенице везане за случај насиља;
- процени ниво ризика и направи план заштите;
- донесе одлука о начину реаговања и праћења.

Члан 37.

Консултације се обављају у оквиру школе са колегом, Тимом за заштиту деце од насиља, психологом, педагогом, директором и школским полицајцем, поштујући принцип поверљивости.

Низак ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја довољно ангажовање оног ко је открио насиље. Уколико је потребно одељењски старешина предузима додатне мере, евидентира, прати понашање и сл.

Умерени ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја потребно укључивање других лица у оквиру школе (одељењски старешина, родитељи, други ученици, ПП служба, Тим за заштиту деце од насиља, директор), и ако се насилничко понашање које има низак ниво ризика понавља од стране истих актера.

Висок ниво ризика насилничког понашања постоји када школа нема капацитета за решавање и обраћа се другим институцијама: Министарству унутрашњих послова, Центру за социјални рад, здравственим институцијама.

Члан 38.

У зависности од сложености ситуације консултације се могу обавити и са службама изван школе:

- Центром за социјални рад;
- здравственом установом;
- Министарством унутрашњих послова.

Члан 39.

Након обављања консултација предузимају се следеће мере:

- информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици;
- договор о заштитним мерама према детету;
- организовање посебних програма оснаживања деце за конструктивно поступање у ситуацијама насиља;
- предузимање законских мера у складу са прописима који регулишу дисциплинску одговорност ученика и запослених.

Члан 40.

У случају када постоји сумња да је дете жртва злостављања или занемаривања од стране одрасле особе која није запослена у школи, директор школе подноси пријаву надлежној институцији:

- здравственој установи (уколико је детету неопходна здравствена заштита);
- Министарству унутрашњих послова (уколико је детету потребна физичка заштита или постоји сумња да је извршено кривично дело);
- Центру за социјални рад.

Пријава садржи податке о детету и разлоге за упућивање.

Пре подношења пријаве потребно је обавестити родитеље, осим ако постоји процена да ће тиме бити угрожена безбедност детета.

Члан 41.

Нико од запослених у школи није овлашћен да спроводи истрагу или доказивање злостављања и занемаривања у породици. Задаци школе у случају постојања сумње исцрпљују се подношењем пријаве.

Члан 42.

Сваки запослени у школи дужан је да директору школе пријави насиље од стране запослених у школи према детету.

Уколико је због случаја насиља од стране наставника према детету покренут дисциплински поступак, директор школе дужан је да наставника удаљи са рада до окончања дисциплинског поступка.

Ако директор не удаљи наставника одлуку о удаљењу дужан је да донесе школски одбор.

Директор школе је одговоран за поштовање законитости рада школе и предузимање мера у складу са важећим законима.

Члан 43.

Ради спровођења поступка заштите деце образује се Тим за заштиту деце од насиља.

Чланове тима решењем именује директор школе из реда запослених који показују високу професионалност у раду, имају добре комуникативне способности и у својој личној и професионалној биографији немају елемената насилног понашања.

Приликом именовања чланова Тима, директор обезбеђује да током радног времена школе увек неко од чланова Тима буде на располагању.

Задаци и план рада Тима за заштиту деце од насиља утврђују се Годишњим програмом рада школе.

Члан 44.

Евиденцију о појавама насиља дужан је да води одељењски старшина.

Документација о појавама насиља чува се на сигурном месту, како би се обезбедила поверљивост података.

Члан 45.

За примену овог Правилника одговоран је директор школе.

III ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 46.

Према Закону о основама система образовања и васпитања средства за спровођење заштите и безбедности ученика прописане овим Правилником обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

IV ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 47.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Председник Школског одбора
Ненад Станкић

Правилник је заведен под бројем 129/18 од 22.3.2018 године, објављен на огласној табли исти дан а ступио на снагу 30.3.2018. године.

Секретар школе
Вера Будеша